

Предмет: Службена белешка, поводом предмета 03 бр. 020-2460 од 19.1.2017. године

Општинска управа Општине Мионица, поднела је Заводу захтев бр. 350-39/2016 од 13.12.2016. године за утврђивање услова заштите природе за План детаљне регулације за брану и вишенаменску акумулацију „Струганик“ на реци Рибници, на К.О. Брежђе, К.О. Горњи Лајковац, К.О. Паштрић и К.О. Струганик, подручје општине Мионица. Начелник одељења за геодиверзитет, , одредио ме је за обрађивача предмета.

Имајући у виду карактер захтева и подручје које је у обухвату плана – његове изузетне природне вредности (које су познате сарадницима Завода), сугерисао сам да у обраду предмета буду укључени и стручни сарадници конкретних специјалности:

(спелеологија и хидрогеологија), (ботаника), (ихтиологија), (херпетологија) и (орнитологија).

Анализом предметног подручја (подручје је у неколико наврата истраживано од стране Завода, последњи пут када је рађена Студија заштите планина Маљен и Суворор, када је планирано да буде саставни део будућег заштићеног подручја) утврђено је да га одликују изузетне вредности геодиверзитета и биодиверзитета, што су кроз своје прилоге констатовали и потврдили споменути стручни сарадници. Из тог разлога, израђено је *Решење о условима заштите природе за План детаљне регулације за брану и вишенаменску акумулацију „Струганик“ на реци Рибници, на К.О. Брежђе, К.О. Горњи Лајковац, К.О. Паштрић и К.О. Струганик, општина Мионица* (предмет 03 бр. 020-2460/2 од 19.1.2017. године), којим је захтев одбијен. То је аргументовано са више наведених аспеката – заштите природе. У закључку је констатовано: „Из свега изнетог, активности на изградњи и каснијем коришћењу водне акумулације „Струганик“ имале би вишеструки трајни негативан утицај на укупне природне вредности клисуре (долине) реке Рибнице.“ Треба споменути да је првобитна верзија решења, која је дата на преглед начелнику одељења за геодиверзитет, , на његову сугестију, делимично скраћена – у делу о природним вредностима, како би се „сачували аргументи за евентуалну жалбу.“

Уследила је Жалба подносиоца захтева (предмет бр 350-39/2016 од 2.2.2017. године), која се, пре свега, заснива на планској документацији која предвиђа изградњу акумулације „Струганик“. Сугерисао сам да се Жалба, проследи другостепеном органу, Министарству пољопривреде и заштите животне средине – којем је и упућена, на одлучивање.

Начелник одељења за геодиверзитет, , ми је 7. фебруара, као обрађивачу проследио Жалбу. Жалбу сам прочитао и о томе обавестио остале обрађиваче. Стручни сарадници Завода који су учествовали у обради предмета, су се након увида сложили, да је са аспекта заштите природе донесено правилно решење, јер би изградња предметне акумулације трајно нарушила и деградирала природне вредности подручја. Стога је изнесен став (9. фебруар), да при издатом Решењу треба остати, односно да Жалбу

треба проследити другостепеном органу на одлучивање, о чему је упознат начелник одељења за геодиверзитет,

Начелник одељења за геодиверзитет, _____, ме је 17. фебруара обавестио, да је његово мишљење да је Жалба утемељена, и затражио да се услови заштите природе издају. Имајући у виду да сам заступао гледиште да решење не треба мењати, договорено је да се накнадно консултује и начелник одељења за природна добра, предеоне вредности и просторно-планску документацију, _____.

С тим у вези, 20. Фебруара у Заводу, обављен је стручни разговор на тему ове Жалбе којем су, између осталих, присуствовали: правници _____ и _____, начелница одељења за природна добра, предеоне вредности и просторно-планску документацију, _____,

_____, руководилац канцеларије Завода за заштиту природе Србије - Ниш, _____,

_____, начелник одељења за биодиверзитет, _____ и стручни сарадник _____,

_____. Упознао сам их са разлозима због којих је овакво решење донето и ставом да при њему треба остати – јер је он са аспекта заштите природе утемељен и исправан. Начелник одељења за геодиверзитет, _____, из мени непознатих разлога, није присуствовао нашој дискусији.

У четвртак, 23. фебруара, начелник одељења за геодиверзитет, _____ ме је позвао и затражио да најкасније до сутра (24. фебруар) издам одговарајуће – „позитивно“ Решење о условима заштите природе за План детаљне регулације за брану и вишенаменску акумулацију „Струганик“ на реци Рибници. Том приликом је показао, а потом и приложио документ, који није био у предметној документацији подносиоца захтева, као још један битан аргумент, који потврђују његов став да решење треба изменити и да треба дозволити изградњу бране и акумулације „Струганик“ у клисури реке Рибнице. Реч је о „Предлогу за доношење одлуке о изради плана детаљне регулације за брану и вишенаменску акумулацију „Струганик“ на Рибници реци Обници¹“ (предмет бр. 2069 од 24.8.2016. године, Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд). У питању је документ – насловљен као Предлог, који је издало једно од предузећа у систему.

Занимљиво је да у последњем пасусу овог документа, стоји следеће: „Основна ограничења за изградњу бране и формирање акумулационог простора на овом делу тока реке Рибнице представљају културно-историјске и природне вредности: манастир Светих Апостола Петра и Павла, који се налази око 500 m низводно од планираног преградног профила, затим Рибничка пећина, такође низводно од планиране бране у атару села Паштрић, која је заштићена као споменик природе и станиште слепих мишева, а на узводном делу акумулације, у атару села Брежђе, Шалитрена пећина, која је споменик природе и најзначајније палеолитско налазиште у Србији.“

Покушао сам да укажем и на овај детаљ, али је начелник одељења за геодиверзитет, _____, остао при свом ставу и усмено ми наложио да издам одговарајуће – позитивно Решење. Приступио сам извршењу усменог налога начелника одељења за геодиверзитет, _____ и израдио позитивно Решење о условима заштите

¹ Наведен је оригинални назив документа, мада је вероватно по среди грешка.

природе за План детаљне регулације за брану и вишенаменску акумулацију „Струганик“ на реци Рибници, на К.О. Брежђе, К.О. Горњи Лајковац, К.О. Паштрић и К.О. Струганик, општина Мионица.

На тај начин је после месец дана Завод изменио став, заснован и утемељен на струци - заштити природе. Утисак је да се нити један аргумент који је довео до овог преокрета (који узгред нису јасно дефинисани), није тицао аспекта заштите природе, односно стручног рада и аргумената сарадника Завода. То може да укаже на удаљавање од основних циљева и задатака нашег рада.

Наглашавам да, заједно са стручним тимом, остајем при ставу да је изградња акумулације „Рибница“ на реци Рибници неприхватљива са аспекта заштите природе, јер ће довести до трајне деградације изузетних природних вредности клисуре реке Рибнице, која ће бити потопљена. То је требало да буде и наш јединствен став - став институције чија је превасходна дужност заштита и очување природе Србије.

„Стручни сарадник
у Заводу, 24. фебруара 2017. године